

УДК 336.01

ФІНАНСОВА БЕЗПЕКА ЯК ОСНОВНА СКЛАДОВА ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ

Підкуйко Марина Ігорівна

Науковий керівник: Потапенко Л. В., к.ф.н.

Черкаський навчально-науковий інститут

ДВНЗ «Університет банківської справи»

У сучасних українських реаліях, коли країна перебуває у стані війни особливо гостро постає проблема забезпечення економічної безпеки держави. Забезпечення національної безпеки тісно пов'язане з вирішенням економічних та фінансових питань держави.

Питаннями фінансової безпеки в структурі економічної безпеки займалися такі вітчизняні та зарубіжні вчені як О. Барановський, Д. Венцковський, Н. Винниченко А. М. Єрмошенко, М. Калантай, О. Орлик.

Важливим фактором існування та нормального функціонування для кожної країни в сучасних умовах є стан її фінансової безпеки. Без забезпечення належного стану фінансової безпеки держави на всіх її рівнях управління неможливо вирішити жодної соціально-економічної проблеми, що стоїть перед країною.

Не раціональне управління станом фінансової безпеки може призвести до ряду негативних наслідків: банкрутства підприємств, спаду активності галузей та й взагалі постає питання загрози її суверенітету.

Становлення ефективної системи фінансової безпеки має базуватися на створенні повноцінного комплексного моніторингу та контролю, тобто цілковитого відстеження динаміки всіх основних фінансово-економічних процесів та показників в країні.

Фінансову безпеку будь-якої держави визначають такі фактори:

– рівень фінансової незалежності (при цьому велике значення має розмір зовнішньої фінансової допомоги з боку міжнародних фінансових інституцій, економічних угруповань, урядів окремих країн, обсяг іноземних інвестицій у національну економіку);

– характер фінансово-кредитної політики (як внутрішньої, так і зовнішньої), яку проводить держава;

– політичний клімат в країні;

– рівень законодавчого забезпечення функціонування фінансової сфери [1].

Головна мета забезпечення економічної та фінансової безпеки країни – уникнення, або подолання джерел зовнішніх і внутрішніх загроз, усунення умов та причин, що спонукають їх виникненню. Детальніше зовнішні та внутрішні загрози для фінансової безпеки представлені в табл. 1.

Таблиця 1

Внутрішні та зовнішні загрози фінансової безпеки [2].

Внутрішні загрози фінансової безпеки	Зовнішні загрози фінансової безпеки
1) Неадекватна фінансово - економічна політика держави.	1) Інтернаціоналізація та глобалізація світового господарства.
2) Помилки, зловживання й інші відхилення (безгосподарність, різноманітні економічні злочини, тощо) в управлінні фінансової системи держави.	2) Зростання зовнішньої фінансової заборгованості України, посилення її залежності від іноземних кредитів.
3) Низький рівень соціальної орієнтованості економіки.	3) Нерозвиненість ринків капіталу та їх інфраструктури.
4) Падіння платоспроможності населення.	4) Криза грошової і фінансово - кредитної систем.
5) Скорочення ролі внутрішніх соціально-економічних стимуляторів економічного зростання.	5) Нестабільність економіки.
6) Зростання економічної злочинності, корупції.	6) Недосконала конкуренція.
7) Зростання фінансових втрат в результаті збільшення масштабів і поглиблення соціальної напруженості в сфері економічних відносин.	7) Порушення національних пріоритетів України через просування іноземними партнерами вигідних їм економічних проектів і фінансових програм.

Вище наведений аналіз формування внутрішніх і зовнішніх загроз фінансово-економічної безпеки свідчить про те, що в інтересах України, необхідно провести реформи в структурній та валютній політиці, створити програми підтримки усіх галузей промисловості, наладити зовнішньо-економічні зв'язки з державами Євросоюзу та Великої 7.

Протягом останніх років в умовах кризових явищ у світовій економіці та умовах зростання рівня дефіциту сектору загальнодержавного управління відбулося різке збільшення обсягу державного боргу та обсягу гарантованого державою боргу, що становить загрозу фінансовій безпеці України.

Отже, сьогодні значно підвищується актуальність проблеми забезпечення фінансової безпеки, так як вона є однією із найважливіших складових національної економічної безпеки України. Уряду України слід переглянути та удосконалити діючу нормативно – правову базу, що стосується безпосередньо галузі фінансово – економічної безпеки, створити комплексну концепцію фінансової безпеки нашої держави, яка б враховувала специфіку міст та регіонів, та посилювала економічну безпеку України в цілому.

Список використаних джерел:

1. Бригінець О.О. Правове регулювання фінансової безпеки України: монографія / О.О. Бригінець. – Ірпінь: Університет ДФС України, 2016. – 362с.
2. Смоквіна Г.А. Фінансова безпека як стратегічна складова економічної безпеки України / Г.А. Смоквіна // Економіка: реалії часу. – 2014.– №3(13). – С. 30-36.